

Проведенные функциональные нагрузки на щитовидную железу и кору надпочечников позволили увидеть неодинаковый ответ изучаемых гормонов на это. Более высокими ответами концентрации кортизола на введенный АКТГ отвечали швицкие телки по сравнению со сверстницами лебединской и черно-пестрой пород. Следует также отметить, что данные показатели имели не только породные, но и индивидуальные различия. Аналогичные результаты были получены на этих животных по общей иммунологической реактивности. Эти данные свидетельствуют о том, что телки черно-пестрой породы до 2-месячного возраста очень слабо реагируют на введение антисыворотки. Телки швицкой и лебединской пород в том же возрасте реагировали более сильно. В целом, судя по реакции, иммунологические механизмы защиты формировались после 2-месячного возраста.

В изменении уровня тиреоидных гормонов после нагрузки ТТГ четкой породной закономерности не наблюдалось, хотя более высокие выбросы концентрации тиреоидных гормонов наблюдались у швицкой и черно-пестрой пород. Отмечались также и индивидуальные особенности выброса тиреоидных гормонов на экзогенный тиреотропин.

Таким образом, судя по полученным результатам исследований эндокринные и иммунные показатели крови имеют не только породные, но и индивидуальные различия и могут быть использованы в селекции крупного рогатого скота.

Сумский государственный аграрный университет

УДК 636.237.23.034.082

С.Т. ЄФІМЕНКО

ВПЛИВ РІВНЯ ГОДІВЛІ КОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ТИПУ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ ПОРОДИ

Багаторічний селекційний процес виведення червоно-рябої молочної породи в Україні практично завершується. У більшості племінних базових господарств, де проводилася ця робота, вже на сьогодні створені стада, переважна більшість поголів'я яких відповідає основним вимогам цільового стандарту породи.

У той же час експертною оцінкою стад, проведеною у Вінни-

© С.Т. Єфіменко, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32

в цій області за методикою, запропонованою групою вчених (П. Буркат, Ю.Ф. Мельник, О.Ф. Хаврук) встановлено, що відсоток корів, які відповідають цим вимогам, у розрізі господарств може бути досить різний і, як показав аналіз, залежить не тільки від інтенсивності селекції, а й значною мірою від рівня годівлі та умов утримання тварин.

Так, у племзаводі КСП «Україна», в якому робота по створенню породи проводиться протягом 15 років, при середньорічній поживності раціону корів близько 80 ц корм. од. і середньодобових приростах ремонтних телиць не менше 700 г вимогам бажаного типу тварин червоно-рябої породи відповідало 81,1% корів.

У племзаводі ВАТ «Літинський», де протягом цього ж часу в стаді використовувались майже ті ж самі бугаї-плідники, але річний рівень годівлі корів становив лише близько 50 ц корм. од. і середньодобові прирости телиць не перевищували 500 г, до червоно-рябої породи було віднесено 52,4% корів.

Наведені дані свідчать про те, що робота по виведенню та консолідації червоно-рябої молочної породи має проводитись у відповідних умовах зовнішнього середовища і бути спрямована на усунення причин, що стримують інтенсивність селекційного процесу.

У практиці селекційно-племінної роботи неможливо обійтись без детального і систематичного вивчення цілого ряду господарсько-біологічних особливостей тварин, а також характеру їх взаємозв'язку в конкретних умовах годівлі й утримання.

У процесі досліджень, проведених у різних господарських умовах відзначалась залежність продуктивності корів червоно-рябої породи від віку першого отелу. Встановлено, що найвищі надої в стаді (4829 кг і 3,83%) мали корови-первістки, які розтелились у віці 900–950 днів, що вказує на недоцільність раннього (менше 17 місяців) осіменіння ремонтних телиць.

Проведено також аналіз динаміки продуктивності корів в розрізі лактації. Виявилось, що в господарствах, в яких поживність річного раціону корови перевищувала 60 ц корм. од. найбільш високопродуктивними в стаді були первістки (4990 кг і 3,80%). Після деякого зниження надоїв (на 100–120 кг) по другій лактації, в подальшому вони поступово підвищувались до рівня 4900 кг. Різкий спад надоїв наставав після шостого отелу. При недостатній годівлі (менше 50 ц корм. од) максимальні надої мали корови по третій-четвертій лактаціям, а зниження відмічалось уже після п'ятого отелу.

• У стаді племзаводу ВАТ «Україна» встановлена залежність продуктивності корів-первісток від їх живої маси. Між цими показниками виявлений слабкий ($r = 0,21$) кореляційний взаємозв'язок, за якого корови з живою масою більше 500 кг мали надої за лактацію на 780 кг вищі порівняно з ровесницями з меншою живою масою. Оптимальна жива маса корів-первісток для даного господарства визначена на рівні 530–540 кг. У повновікових корів кореляція між живою масою і продуктивністю виявилась криволінійною, за якою надої підвищувались до досягнення живої маси 700 кг, після чого наставало їх зниження.

У корів-первісток встановлений незначний ($r = 0,245$) кореляційний зв'язок між рівнем продуктивності і обхватом грудей, що свідчить про можливість раннього прогнозування надоїв за величиною даного екстер'єрного проміру при відборі ремонтних телиць.

Отже, в результаті проведених досліджень у племінних базових господарствах Вінницької області була встановлена залежність темпів формування бажаного типу корів червоно-рябої худоби від рівня їх годівлі, визначені оптимальний вік і жива маса корів-первісток, а також кореляційний зв'язок між цими ознаками, проведений аналіз динаміки надоїв корів у міру наростання числа лактації.

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.082.11

М.Я. ЄФІМЕНКО, Б.Є. ПОДОБА,
В.І. АНТОНЕНКО, О.М. ГРІНЧЕНКО

ІМУНОГЕНЕТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ У ДЕРЖПЛЕМЗАВОДІ «ПЛОСКІВСЬКИЙ»

Держплемзавод «Плосківський» є провідним базовим господарством по розведенню української чорно-рябої молочної породи. Одержаних і вирощених тут бугаїв-плідників можна зустріти в кожній області України, де розводять чорно-рябу худобу. Високий рівень племінної роботи в племзаводі забезпечується послідовним впровадженням комплексу селекційно-генетичних методів, серед яких чільне місце належить імуногенетичним.

© М.Я. Єфіменко, Б.Є. Подоба, В.І. Антоненко,
О.М. Грінченко, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32